

ב"ה גליך נודת לעירן בפרשת השבוע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ השנה השבע עשרה
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

ל"א (ס"ז-כ"א)

וילך (תשי"ח)

א. שאלות כלליות

- 1) מה הקשר ההגיוני בין החלק הראשון שבדברי ה' (ס"ז-י"ח) המתאר את העתיד לבוא ובין החלק השני (י"ט-כ"א) המדבר בשירה. פעמים נאמר שהשירה תהיה לעד - על מה תעיד?
- 2) מה הרעיונות (או הבטויים) שבשירה הנרמזים בפרקנו זה?
- 3) אברבנאל מקשה: למה לא זכר כאן גם ענין הגאולה הנרמזת בשירה?

ב. וקם העם הזה וזנה אחרי האלטיך מקשה: וכי איזו קימה היא זו - והלא אין ירידה גדולה הסנה. אברבנאל: כראשונה יעלה העם הזה במעלה רמה וכבוד, וזהו "וקם" כי יכבשו את הארץ וישבו עליה ויהיו עליונים לכל גויי האדמה אבל אחרי מעלתם וקימתם וסובתם מרוב כל יבערו ויכסלו והוא אמרו "וזנה אחרי אלוהי נכר הארץ" התוכל לענות לסאלת האלטיך תשובה אחרת לפי פשוטו של מקרא.

ג. י"ג. ואמר ביום ההוא הלא על כי אין אלוהי בקרבי מצאוני הרעות האלה. רמב"ן: איננו ודוי גמור כענין (ויקרא כ"ו מ') "והתודו את עונם" אבל הוא הרהור וחרטה שיתחרטו על מעלם ויכירו כי אשמים.

1) מה הקטי טרצה הרמב"ן ליטב?
2) מה רצה להסביר ע"י ויקרא כ"ו מ'; האם פסוקנו דומה לפסוק ההוא בזה שטניהם אינם ידווי גמור"או שונה ממנו בזה, שהפסוק ההוא הנו "ודווי גמור"?

ד. כ"א כי ידעתי את יצרו אטר הוא עושה היום בטרם אביאנו אל הארץ. רמב"ן: כסעם (בר' כ"ב) "כי עתה ידעתי כי ירא אלוהים אתה", שהיא הידיעה בפועל, כי הידיעה בעתיד הידיעה בכח; ואם לא חסאו ישראל במדבר ולא נודע יצרו בפועל, לא היה הגון שיעיד בהם שירה, לומר, שגלוי לפניו שתחסאו, - ואעידה בכם שתמצאנה אתכם רעות רבות וצרות כזה וכזה; אבל היה ראוי שיתן להם התורה בידיעה סתם: "אם תאבו וטמעם טוב הארץ תאכלו ואם תמאנו ומריתם חרב תאכלו". (ישע' א' י"ט-כ')

אבל עתה שנודע גם להם יצרם הרע ולבם הזונה, יגיד להם כל הקורות אותם כענין שנאמר (ישע' מ"ח ד'); "מדעתי כי קשה אתה וגיד ברזל ערפך ומצחך נחושה ואגיד לך מאז בטרם תבוא טמעתיך".

- 1) מה הם הקטיים השונים שרצה הרמב"ן ליטב בדבריו אלה?
- 2) מה רצה להוכיח בעזרת בר' כ"ב. עטרף י"ב?
- 3) מה רצה הרמב"ן להוכיח בעזרת ישעיה מ"ח ד'?
- 4) הסבר את המלים המסומנות בקו!

ה. כ"א כי ידעתי את יצרו אטר הוא עושה היום בטרם אביאנו. מסנה כסף: הסעם אני יודע ורואה היום את יצרו הרע, כל שכן מה יעשה אחרי היותו על במתי ארץ ויטמן ויבעט.

- 1) הסיה דבריו לדברי הרמב"ן לפסוק זה שהובאו לעיל. במה שונה אבן כספי מן הרמב"ן בפירוט פסוקנו?
- 2) מה עם הדרך הפרשנית בה הולך אבן כספי כאן? (ע' גליון ראה ס. ז. ג. 11!)

השאלות המסומנות א קטות והמסומנות אא קטות ביותר, יפתור כ"א פי הבנתו. שאלות וגם תשובות נא לסלוח לנחמה ליבוביץ, קרית משה ירושלים